

International Journal of Humanities and Education

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi

Yıl : 2022 Cilt: 8 Sayı:18

Dr. Halil TURGUT

Editörler / Editors

Dr. Saadettin YILDIZ

Dr. Gökçe Yükselen PELER – Dr. Halil TURGUT

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

Teknik Editör / Technical Editor

Dr. Gürcan LOKMAN

Yazı İşleri / Secretarial Work

Saffet YILMAZ – Serkan YÜKSEL

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Bülent ŞEN / Kırklareli Üniversitesi

Dr. Fegani BEYLER / Bingöl Üniversitesi

Dr. Hakan AKÇAY / Yıldız Teknik Üniversitesi

Dr. Hristo SALDZHIEV / Trakia Üniversitesi

Dr. Maral TAGANOVA / Mahtumkulu Dil, Edebiyat ve Millî Elyazmaları Enstitüsü

Dr. Olga PİLLİ / Girne Amerikan Üniversitesi

Dr. Oxana MANOLOVA YALÇIN / Erciyes Üniversitesi

Dr. Pi-Chu KUO / National Pingtung Üniversitesi

Dr. Robert E. YAGER / Iowa Üniversitesi

Dr. Rysbek ALİMOV / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Dr. Zeki AKÇAM / Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi

Dr. Zeynep ELBASAN / İndiana Üniversitesi

İdare Merkezi / Adress

Yenidoğan Mahallesi, Alperen Caddesi, Köşker Konağı, Bina No: 11, Kat 13, Daire 40, Talas
/ Kayseri, Tel: +90 507 041 54 09

ijhe.org / editor.ijhe@gmail.com

Yayın Türü / Type of the Periodical

Altı aylık, uluslararası hakemli dergi / Biannually, international refereed journal

Tarandığı Uluslararası Dizinler / International Indexes Index

	Türk Eğitim İndeksi Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	CiteFactor Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Arastirmax Scientific Publication Index Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Sobiad Atıf Dizini Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Scientific Indexing Services (SIS) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	ResearchBib Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	İdeal Online Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	International Institute Of Organized Research (I2OR) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	İSAM - İslam Araştırmaları Merkezi Kabul Tarihi / Acceptance Date: 10.2021

İçindekiler / Context

Araştırma Makaleleri / Research Articles

- 335 – 353** Gelenek ve Modernite İlişkisi Bağlamında Reşat Nuri Güntekin Tiyatrosu
Alptuğ TOPAKTAŞ & Samil YEŞİLYURT
- 354 – 370** 11. Sınıf Biyoloji Ders Kitaplarındaki Sinir Sistemi Konusunun Okunabilirlik Düzeylerinin İncelenmesi
Meral AĞYÜREK & Esra ÖZAY KÖSE
- 371 – 388** Hazır Giyim İşletmelerinde Müşteri Şikâyetleri Yönetiminin Tekrar Satın Alma Davranışı ve Marka Güvenine Etkisi: Denim Pantolon Örneği
Ahmet ÖZBEK & Özge URAL & Cansu TOR-KADIOĞLU
- 389 – 431** Yiyecek-İçecek İşletmelerinde Ortaya Çıkan Sosyal Medya Şikâyetlerine Yönelik Bir Uygulama
Furkan Mustafa ONURSOY & Kenan GÜLLÜ
- 432 – 466** İçan-Kala Mescitleri
Eyüp POLAT
- 467 – 486** Democratic Governance and Human Rights Violations in Nigeria’s Fourth Republic: Its Implication on International Human Rights Law
Kangdim Dingji MAZA, Ilemore Olusegun BABAJIDE, Cemal YORGANCIOĞLU, Bakyl Nanbilip RUTH

Bilim Kurulu / Scientific Board

- Dr. Ahmet ALBAYRAK / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Betül AYDOĞDU GÖRKEM / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Elçin İBRAHİMOV / Azerbaycan Milli İlimler Akademisi / Azerbaycan
Dr. Emrah BOZOK / Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu / Türkiye
Dr. Fatih BALCI / Kayseri Üniversitesi / Türkiye
Dr. Güven ARIKLI / Kıbrıs İlim Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Hülya ERAYDIN ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. İlkyay GÜLERYÜZ / Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Dr. Könül MEMMEDOVA / Yakın Doğu Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Kutluk Kağan SÜMER / İstanbul Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mehmet TOPAL / Anadolu Üniversitesi / Türkiye
Dr. Muharrem DAYANÇ / İstanbul Medeniyet Üniversitesi / Türkiye
Dr. Murat TURAL / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye
Dr. Mustafa ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Nevzat ÖZKAN / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Oğuz KARAKARTAL / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Selahittin TOLKUN / Anadolu Üniversitesi / Türkiye
Dr. Stoyan DİNKOV / Sofya Üniversitesi / Bulgaristan
Dr. Sultan Murat TOPÇU / Erciyes Üniversitesi / Türkiye
Dr. Zihniye OKRAY / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BU SAYIDAKİ HAKEMLER / REVIEWERS IN THIS ISSUE

Prof. Dr. Selçuk UYGUN	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Aytaç YILDIZ	Bursa Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Burcu GÜDÜCÜ	İstanbul Aydın Üniversitesi
Doç. Dr. Ergenekon SAVRUN	Ufuk Üniversitesi
Doç. Dr. Muhammet ARSLAN	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Onur ÇELİK	Adana Alparslan Türkeş Üniversitesi
Doç. Dr. Özgür Kıvılcın DOĞAN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Sinan YAZICI	Bayburt Üniversitesi
Doç. Dr. Şamil YEŞİLYURT	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Şeyda GÜL	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf ESMER	Bayburt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bahtinur MÖNGÜ	Erzurum Teknik Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Demet TAŞKIN	Yozgat Bozok Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erol AKSOY	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALBAYRAK	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Gül GEYİK	Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet UMUR	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Merve Lütfiye ŞENTÜRK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat GÜR	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Onur ŞAYLAN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Rafet AYDIN	Mehmet Akif Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Sezer KARASAKAL	Antalya Bilim Üniversitesi
Dr. Berrin AR	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. Mehtap KARA	Bahçeşehir Kıbrıs Üniversitesi
Dr. Selin BAYRAK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Editör Notu / Editorial Note

“Türkçe ile bilim yapılabilir mi?” sorusu, maksatlı olsun safça olsun, günümüzde tümüyle gereksizdir. Başka gereksizliklerden olduğu gibi, bu sorudan da kurtulamıyoruz. Takıntılarımız var. Ezberlerimiz var. Halkın böyle takıntıları da sıkıntıları da olmadığına ve yüzyıllardır kendi dilini kullandığına göre sıkıntı “okumuş”lardadır. Yarı aydın, okumuşların en tehlikelidir. Çünkü bunlar, kendi bildiklerinin doğruluğundan asla şüphe etmezler. Onun için de her zaman ve her ortamda kolayca konuşurlar. Türk dili konusunda konuşabilmek için bir bilim adamı günlerce hazırlanır ama, bir yarı aydın ayak üstü ahkâm kesebilir. Bunların Herhangi bir kitap ya da makale okuması gerekmez.

Ömrü dilbilimi araştırmalarıyla geçmiş, Türkçenin gücünü anlatmak için cilt cilt kitaplar yayımlamış bir bilgin olan Prof. Dr. Doğan Aksan diyor ki: “Elli yıldan uzun bir süreden beri, dilbilimin ışığında Türkçeye eğildikçe, anadilimizin zenginlikleri, anlatım gücü ve incelikleri, günden güne beni daha çok şaşırtmaya ve hayranlığımı artırmaya başladı. Evet, yabancı dillere tutkunluğumuz ve yüzyıllar boyu kendi dilimizi küçük görerek ona, gereken ilgiyi göstermememizden ötürü, kimi kavramlarda eksikliklerimiz ve dili yozlaşmaya götüren tutumlarımız oldu. Bugün de aynı yöndeki kimi gelişmelere tanık oluyoruz. Ama, dilimizin geçmişine, günümüz Türkçesinin derinliklerine eğilenler, ne engin bir deniz karşısında bulduklarını kolayca anlayacaklardır.”

Doğan Hoca'nın bu sözleri, Türkçeye karşı beslediği büyük saygı ve sevgiyi ifade ettiği gibi, bilim adamının bilimsel kavrayış sağlamlığını da bünyesinde taşıyor. Türkçenin yetersizliğini ileri sürebilenlerde bunların hiçbiri yoktur. Türkçe ile Türklük arasındaki sıkı bağ, Türk'üm diyemeyenler için eskiden beri sorun olmuştur.

Türkçe ile bilim yapılamayacağını ileri sürenler Fuat Köprülü'den, Mümtaz Turhan'dan, Süheyl Ünver'den, Erol Güngör'den, Mithat Enç'ten, Hilmi Ziya'dan, Süleyman Hayri Bolay'dan, Uzunçarşılı'dan, Agâh Sırrı'dan, Oktay Sinanoğlu'ndan ve daha yüzlerce Türk bilgininden bir makale okumuşlar mı acaba? Onların hepsi Türkçe yazdılar ve kütüphanelerimizde boy boy kitapları var. Saydığımız isimlerden sadece Köprülü'nün dünya üniversitelerinden görmüş olduğu saygı bile, Türkçenin bilim dili olduğunu kabul için yeterlidir.

Türkçenin bilim dili olarak yetersiz olduğunu ileri sürenler, Osmanlı dönemi Türkçesinin terk edilmesiyle “bütün düşünme setlerimizin yok edildiği”ni de savunuyorlar. Türk düşüncesi, destan devirlerinden bu yana Türk diliyle yaşayagelmıştır. Yesevi'den Yunus'a, Dedem

Korkut'tan Nasrettin Hoca'ya, Abay'dan Mehmet Akife basamak basamak gelişen Türk kültürü ve düşüncesi, “düşünme set(!)lerimizin yok olmadığını” gösteriyor.

Ziya Gökalp, Cumhuriyet kurulmadan önce, “Güzel dil Türkçe bize / Başka dil gece bize / İstanbul konuşması / En saf, en ince bize” derken, Türkçenin aydınlığını yakalamamız gerektiğini hatırlatıyordu. Geniş kitlelerin rahatça anlayabildiği bir Türkçe, bilimsel bazı terimler bir yana, yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor.

Türkçe esaslı bir bilim dilidir, bunda kuşku yok. Türkiye’de yüzlerce bilim dergisi çıkıyor ve bunlarda “Türkçe yazılmış” binlerce ciddi makale var. Uluslararası Beşerî Bilimler ve Eğitim Dergisi olarak biz de kaç yıldır çok ciddi makaleler yayımlıyoruz. Türkçe düşünüyoruz, Türkçe düşünenlerin sesi olma çabasını sürdürüyoruz. Dilimiz, atalarımızın bize armağan ettiği meşaledir; ona sahip çıkmalıyız.

Yeni sayımızla karşınızdayız. Yazarlarımız düşünüp yazmaya, dergi ailesi olarak biz de yayımlamaya devam ediyoruz.

Bu sayının yazarlarına, hakemlerimize, çalışma arkadaşlarımıza teşekkürler. Yeni sayılarda buluşmak dileğiyle.

Prof. Dr. Saadettin YILDIZ

Editör